

IZJAVA ZA JAVNOST

POTREBUJEMO DRŽAVNO STRATEGIJO UMEŠČANJA VETRNH ELEKTRARN V PROSTOR

LJUBLJANA, 28. november – »Država naj resno pristopi k reševanju problema umeščanja vetrnih elektrarn v prostor. Končno naj se izdela državno strategijo, v kateri bodo jasno identificirana nesporna in možna območja, ki so z vidika potenciala vetra zanimiva, po drugi strani pa zaradi postavitve vetrne elektrarne na teh območjih ne bi bilo večje škode za varstvo narave in krajine,« je bil poglobitni zaključek okrogle mize, ki jo je pred dnevi v okviru dvodnevnega vodenega ogleda hrvaške vetrne elektrarne »Ravna 1« na otoku Pagu pripravilo podjetje Eco Consulting d.o.o. v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor.

Namen ekskurzije je bil na eni strani seznanitev z izkušnjami hrvaške vetrne elektrarne, po drugi strani pa izmenjava izkušenj in pogledov predstavnikov različnih strok v Sloveniji: od energetikov, investorjev, predstavnikov ministrstev do naravovarstvenikov.

Ekskurzije so se udeležili predstavniki Ministrstva za gospodarstvo, Elektro Primorska, Lokalnih energetskega agencij, Eko sklada, Koalicije za Volovjo reber (društvo Mountain Wilderness Slovenije, DOPPS in Društva za ohranitev naravne dediščine Slovenije) ter podjetja Eco Consulting.

Udeleženci so si ogledali vetrno elektrarno s sedmimi vetrnimi turbinami tipa Vestas, s skupno ocenjeno močjo vetrnega polja 5,6 MW, ki od leta 2004 stoji na gori Ravna nad paškimi solinami. Predstavil jo je vodja pogona Pag Đani Oguić.

V okviru ekskurzije je bila organizirana tudi okrogla miza o umeščanju vetrnih elektrarn v prostor v Sloveniji. Zanimiva in polemična razprava je pokazala, da udeleženci s svojimi stališči niso zelo daleč vsaksebi.

Poglobitni zaključek okrogle mize je bil, da v Sloveniji potrebujemo resno strategijo umeščanja vetrnih elektrarn v prostor. Identificirati je treba območja, kjer je po eni strani dovolj vetra, po drugi strani pa ne bo pretirane škode za najdragocenejšo naravo in krajino.

Drugi zaključek okrogle mize je bil, da država le govori o učinkoviti rabi energije, dejansko pa daje malo vzpodbud za doseg ciljev. »Državo pozivamo, naj z resnim pristopom prične spodbujati učinkovito rabo energije ter varčevanje z energijo, da zastavljeni cilji ne ostanejo le na papirju,« so sklenili udeleženci okrogle mize.

Predstavniki Koalicije za Volovjo reber so poudarili, da ne nasprotujejo postavitvi vetrnih elektrarn v Sloveniji. »Zavzemamo se za smiselno umeščanje vetrnic v prostor. Mnenje energetske stroke je, da je smiselno postavljati vetrnice na grebenih, kar je z naravovarstvenega vidika problem, saj je v Sloveniji prav v gorah narava najbolj ohranjena,« je dejal **Tomaž Jančar**, koordinator Koalicije za Volovjo reber. Po Jančarjevih besedah večina vetrnic po svetu ne ogroža ptic, če pa so te postavljene na neprimerna mesta, kjer prostor uporabljajo občutljive in ogrožene vrste, je škoda lahko velika. V zadnjem času znanstveniki ugotavljajo, da so še bolj kot ptice ogroženi netopirji.

Matjaž Jeran, generalni sekretar društva Mountain Wilderness Slovenije, je ob sporu na Volovji rebri izpostavil, da gre pri iskanju lokacije za elektrarne za tehtanje dveh različnih

vrednot: uporabo prostora za ekonomsko rabo nasproti varovanju prostora za ohranjanje neokrnjene narave ter s tem biološke pestrosti in pokrajinske nedotaknjenosti. Slednje bo s časom samo pridobilo na vrednosti. Ob tem se je vprašal, zakaj je bil prekinjen projekt Matra za ustanovitev krajinskega parka Snežnik, kjer bi bila Volovja reber del zavarovanega območja.

»Eden od glavnih kriterijev, ki govori o smiselnosti postavitve vetrnih elektrarn je vetrni potencial,« pravi **Aleš Šaver**, direktor podjetja Eco Consulting. »Po do sedaj opravljenih raziskavah sta na Primorskem prisotna dva glavna vetrova, burja in JV veter. Burje je na Primorskem veliko več kot JV vetra, vendar so po opravljenih meritvah ugotovili, da je na področju Vremščice več JV vetra, ki je za izkoriščanje vetrnega potenciala bolj ugoden, zato je področje Vremščice zanimivo za postavitev vetrne elektrarne«, je povedal Šaver. Kot ključno napako pri projektu postavitve vetrne elektrarne na Volovji rebri je Šaver navedel dejstvo, da je država zahtevala študijo, ki je ni naročila in je to nalogo naložila investitorju. »Potencialni naročnik študije je bil hkrati investitor, kar ni v navadi. Država je nato zahtevala številne nove študije, ki so bile neprimerne in tudi nebistvene za investicijo, poleg tega ni imela posluha niti za investitorja,« meni Šaver.

Alan Križaj iz podjetja e3 d.o.o je pojasnil, da je Elektro Primorska naročila vzporedne meritve pri hidrometeorološkem zavodu Slovenije na lokaciji, kjer meri Elektro Primorska, in s tem dokazala, da so meritve, ki jih izvajajo, ustrezne za raziskovanje vetrnega potenciala. Predstavniki investitorja o rezultatih ni želel razpravljati, saj so poslovna skrivnost. Je pa zagotovil, da so meritve na nekaterih področjih zelo ugodne in primerne za izkoriščanje vetrnega potenciala.

Predstavniki Koalicije za Volovjo reber so se pred časom srečali z okoljskim ministrom **Janezom Podobnikom** in mu predlagali, naj država podpre izdelavo Državne strategije umeščanja vetrnih elektrarn v prostor. Predlagali so tudi, da ministrstvo podpre študijo, ki bi identificirala občutljiva območja za ptice na Primorskem. Prvo takšno študijo v Evropi so izdelali na Škotskem. Do sedaj se ministrstvo na pobudo še ni odzvalo.

Mag. **Hrvoje Oršanič**, podpredsednik Društva za ohranitev naravne dediščine Slovenije (DONDES) meni, da je treba prostor vsestransko ovrednotiti, preden se zanj načrtuje nove vsebine. V zvezi s tem je opozoril na premajhno zavedanje o vrednosti neokrnjenih področij. DONDES meni, da bi morala pri umeščanju novih vsebin prioriteto imeti že degradirana območja (npr. ob komunikacijah in industrijskih conah). Investitorju v vetrne elektrarne je Oršanič predlagal, da poskusno na vidnem mestu in na nesporni lokaciji (npr. ob avtocesti) postavijo nekaj vetrnih elektrarn, da jih javnost lahko spozna.

Konec sporočila

Za dodatne informacije pokličite:

- **Aleš Šaver**, direktor podjetja Eco Consulting, ki je organiziralo ogled v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor; mobi: **041 703 442**
- **Tomaz Jančar**, koordinator Koalicije za Volovjo reber; mobi: **041 750 275**